

CosmoCaixa uneix en una tertúlia científics i divulgadors per ajudar-nos a comprendre millor el món en què vivim

- La Fundació "la Caixa" organitza una tercera edició del cicle *Paraules de ciència* a partir de l'1 de febrer. A través de quatre tertúlies entre científics i científiques, i especialistes en divulgació, es posaran sobre la taula temes com l'evolució de l'ésser humà, l'ètica ecològica, la importància de la biotecnologia i el desenvolupament del cervell.
- En aquesta edició hi participen la doctora en Medicina i Cirurgia María Martín-Torres, el divulgador i naturalista Joaquín Araújo, el catedràtic de Biotecnologia José Miguel Mulet i el catedràtic de Biologia Cel·lular José Ramón Alonso Peña, juntament amb els divulgadors Francesc Gascó-Lluna ("El Pakozoico" a YouTube), Xaviera Torres (@guisantepensante a Instagram), Rosa Porcel (@bioamara a Twitter) i Sandra Ortonobes ("La Hiperactina" a YouTube).
- Aquest programa de divulgació científica, de format participatiu i dinàmic, està organitzat en col·laboració amb la Fundació José Manuel Lara.

Barcelona, 23 de gener de 2023. La Fundació "la Caixa", en col·laboració amb la Fundació José Manuel Lara, organitza [al Museu de la Ciència CosmoCaixa una nova edició del cicle *Paraules de ciència*](#), que busca acostar la ciència a la societat a través de tertúlies amenes entre científics i especialistes en divulgació científica. Amb les seves paraules ens ajudaran a entendre un mica millor el món.

En un format àgil i participatiu, el públic podrà fer un recorregut per l'evolució humana, els canvis socials necessaris per encarar el col·lapse climàtic, la importància de la biotecnologia per solucionar reptes mundials i el desxiframent del nostre cervell a través de la neurociència. Tot això, conduït per especialistes en divulgació científica.

Participaran en el cicle la doctora en Medicina i Cirurgia María Martín-Torres, el divulgador i naturalista Joaquín Araújo Ponciano, el catedràtic de

Nota de premsa

Biotecnologia José Miguel Mulet Salort i el catedràtic de Biologia Cel·lular José Ramón Alonso Peña. Tots seran entrevistats pels especialistes en divulgació científica Francesc Gascó-Lluna, Xaviara Torres Joerges, Rosa Porcel Roldán i Sandra Ortonobes Lara, respectivament.

PROGRAMACIÓ AL MUSEU DE LA CIÈNCIA COSMOCAIXA

Evolució imperfecta: claus del passat per entendre l'Homo sapiens?

Amb **María Martinón-Torres** i **Francesc Gascó-Lluna**

Dimecres 1 de febrer de 2023, a les 19 h

L'estudi del passat revela claus fonamentals per explicar les llums i les ombres de l'*Homo sapiens* del segle XXI. En la nostra pròpia història evolutiva està escrita la crònica de la supervivència d'una espècie fràgil i resilient que lluita per adaptar-se a un món que ella mateixa ha creat. Com s'explica, en una espècie que se suposa ben adaptada, que encara existeixin la malaltia, l'ansietat o la violència?

Potser la nostra evolució és imperfecta, i l'*Homo sapiens*, un nyap? Quant del que som ara ja estava escrit fa centenars de milers d'anys? Quant hi ha de nou? A través de la biologia evolutiva, la ciència ens ofereix una perspectiva panoràmica de l'ésser humà en la qual el passat i el present s'abracen. L'èxit de l'*Homo sapiens* és una història que s'escriu amb línies biològicament tortes.

A càrrec de **María Martinón-Torres**, doctora en Medicina i Cirurgia per la Universidad de Santiago de Compostela, especialitzada en Evolució Humana per la University of Bristol i en Antropologia Forense per la Universidad Complutense de Madrid. Actualment és la directora del Centre Nacional d'Investigació sobre l'Evolució Humana (CENIEH) i catedràtica honorària al Departament d'Antropologia de la University College de Londres.

Moderador: **Francesc Gascó-Lluna**, doctor en Paleontologia, professor a la Universidad Isabel I, investigador col·laborador del Grup de Biologia Evolutiva de la UNED i escriptor. Fa més de deu anys que divulga ciència a través del blog i canal de YouTube *El Pakozoico* i del pòdcast *DinoBusters*.

De la ciència dels vincles a la compassió

Amb Joaquín Araújo Ponciano i Xaviera Torres Joerges

Dimecres 8 de febrer de 2023, a les 19 h

Almenys tres col·lapses s'aproximen. El més avançat no és el climàtic, sinó el de la múltiple pèrdua de vida. Minves de fins al 70 % en les poblacions. Extincions mil vegades més ràpides que en qualsevol altra edat geològica i paisatges buidats de les seves bel·leses en llibertat. El col·lapse climàtic ja ens ha avisat moltes vegades i ha destrossat molts sistemes naturals absolutament imprescindibles, com ara boscos i esculls. Sequeres i onades de calor poden originar un col·lapse hídric que multiplicarà l'escassetat alimentària i les extincions, i minvarà la qualitat de vida.

Per afrontar tot això cal consolidar el respecte al coneixement científic i apostar per canvis radicals, no sols del model energètic i econòmic, sinó també de l'estil de vida, tan indiferent a les tragèdies en curs. Aquesta ciència amb ànima que anomenem *ecologia* ja ens recorda que en la natura tot és confluència. L'ètica ecològica apuntala l'ideari de la compassió, és a dir, de les respostes generoses per conviure sense violència amb la resta de les criatures vivents i mantenir d'aquesta manera els cicles i els processos biològics que fan possible la nostra existència present i futura.

A càrrec de **Joaquín Araújo Ponciano**, naturalista, periodista, escriptor, editor i divulgador científic. Director, realitzador, guionista i presentador de sèries de TV i documentals de cinema. Ha rebut el Premi GLOBAL 500 de l'ONU i el Premi Wilderness Writing, i ha estat guardonat dues vegades amb el Premi Nacional de Medi Ambient.

Moderadora: **Xaviera Torres Joerges**, llicenciada en Biologia per la Universidad Autónoma de Madrid i doctorada per l'Istituto di Antropologia di Firenze (Itàlia) i la University of Oulu (Finlàndia). Creadora del compte @guisantepensante a Instagram i cocreadora del pòdcast *La Lupa Sónica*.

La solució és la biotecnologia

Amb José Miguel Mulet Salort i Rosa Porcel Roldán

Dimecres 15 de febrer de 2023, a les 19 h

La biotecnologia és la branca de la ciència que utilitza sistemes biològics, organismes o parts vives per obtenir determinats productes de consum o trobar solucions que permetin millorar o desenvolupar la nostra societat. La

Nota de premsa

biotecnologia s'ha aplicat des de l'inici de la humanitat i gràcies a aquesta ciència tenim, per exemple, blat de moro o blat a partir d'herbes silvestres. La biotecnologia s'aplica a la nostra vida quotidiana no sols per proporcionar-nos aliments, sinó també per a moltes altres finalitats.

Per exemple, per obtenir vacunes (contra la covid o l'ebola) o solucions ambientals (plantes que destoxifiquen sòls o microorganismes que redueixen marees negres), o per produir fàrmacs i molècules que ens poden fer la vida més fàcil. La biotecnologia vegetal s'ha utilitzat en l'agricultura clàssica, però també en cultius més recents per lluitar contra la fam, el canvi climàtic o determinades malalties. En aquesta tertúlia parlarem de totes aquestes qüestions i reflexionarem sobre com la biotecnologia ens pot ajudar a solucionar problemes mundials actuals i futurs.

A càrrec de **José Miguel Mulet Salort**, catedràtic de Biotecnologia de la Universitat Politècnica de València. Dirigeix una línia de recerca a l'Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes i és director del màster de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes. És escriptor i va guanyar el Premi Prismas 2014 al millor llibre de ciència editat en castellà. També és divulgador científic en diversos mitjans de premsa escrita i a la ràdio.

Moderadora: **Rosa Porcel Roldán**, llicenciada en Biologia i doctora en Bioquímica y Biología Molecular per la Universidad de Granada. Guardonada amb el Premi Nacional de Investigació en Relacions Hídriques, el Premi Antama de Divulgació Científica i el Premio Prismas 2020 al millor llibre de divulgació científica. Escriptora i divulgadora científica, és autora del blog *La Ciencia de Amara* i del compte @bioamara a Twitter.

El cervell des de Galè fins al segle XXI

Amb José Ramón Alonso Peña i Sandra Ortonobes Lara

Dimecres 22 de febrer de 2023, a les 19 h

El cervell és un òrgan increïblement complex, format per milers de milions de neurones, cadascuna amb les seves pròpies estructures i connexions... Però, quins van ser els primers descobriments sobre el nostre cervell? Galè, Cajal, Rita Levi-Montalcini... Tant en les civilitzacions grega i romana com en el Renaixement o en la Revolució Industrial, l'interès científic per aquest òrgan ha estat notable. Avui, en els nostres dies, la ja consolidada neurociència intenta comprendre com funciona el nostre cervell.

Nota de premsa

En aquesta tertúlia farem un recorregut pels inicis de la neurociència, intentarem resoldre qüestions sobre el nostre cervell actual i el seu desenvolupament en l'*Homo sapiens*, i parlarem sobre els avenços que s'esperen en el futur d'aquesta ciència.

A càrrec de **José Ramón Alonso Peña**, catedràtic de Biologia Cel·lular a la Universidad de Salamanca i investigador principal de l'Institut de Neurociències de Castella i Lleó. Premi María de Maeztu a l'excel·lència científica de la Universidad de Salamanca. És autor de 49 llibres i 32 capítols de llibre en editorials nacionals i internacionals.

Moderadora: **Sandra Ortonobes Lara**, biomèdica i divulgadora científica. És la creadora de *La Hiperactina*, un projecte de divulgació científica en xarxes socials com YouTube, Instagram, Twitter, TikTok i Twitch.

Paraules de ciència

Conferències:

- *Evolució imperfecta: claus del passat per entendre l'Homo sapiens?*: dimecres 1 de febrer, a les 19 h
- *De la ciència dels vincles a la compassió*: dimecres 8 de febrer, a les 19 h
- *La solució és la biotecnologia*: dimecres 15 de febrer, a les 19 h
- *El cervell des de Galè fins al segle XXI*: dimecres 22 de febrer, a les 19 h

Museu de la Ciència CosmoCaixa

C. d'Isaac Newton, 26, Barcelona

Venda d'entrades: https://cosmocaixa.org/ca/p/palabras-de-ciencia_c13946680

Més informació i entrevistes:

Departament de Relacions amb els Mitjans de la Fundació "la Caixa"

Andrea Pelayo: apelayo@fundacionlacaixa.org / 618 126 685

Sala de Premsa: <https://prensa.fundacionlacaixa.org/ca/>

 [@FundlaCaixaCAT](https://twitter.com/FundlaCaixaCAT) [@CosmoCaixa_CAT](https://twitter.com/CosmoCaixa_CAT)